

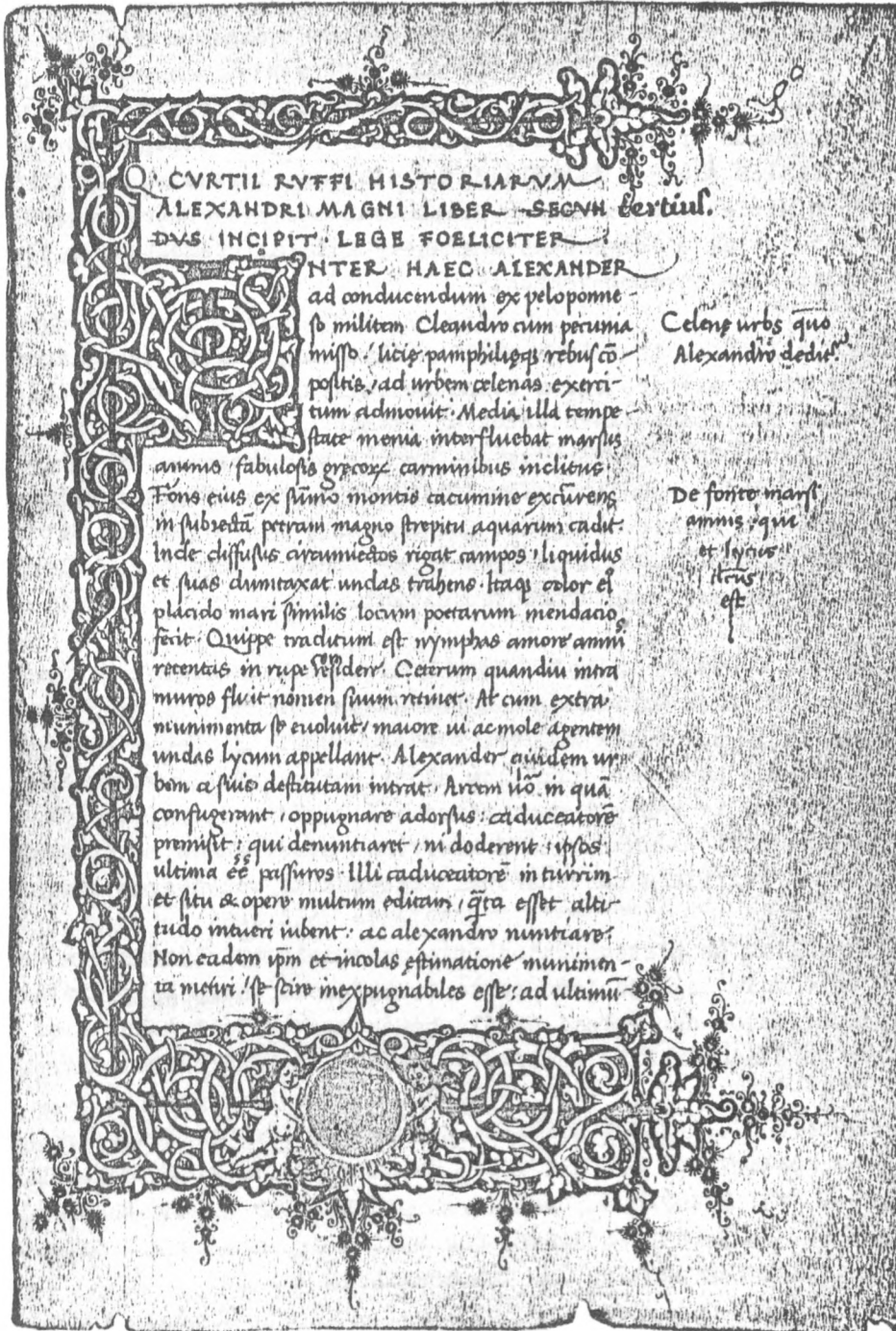
1962. ADL

OSZK

Híradó

V. ÉVFOLYAM
2. SZÁM
1962. FEBRUÁR

Az Országos Széchényi Könyvtár Pártszervezetének és Szakszervezeti Bizottságának lapja

AZ ŐSZINTESÉG ÉS BIZALOM JEGYÉBEN

Kedves látogatót köszöntöttünk febr. 8-án könyvtárunkban, Bakó Ágnes elvtársnőt, az MSzMP Központi Bizottsága tagját, a VIII. Kerületi Pártbizottság első titkárát. A látogatást baráti beszélgetés zárta le, könyvtárunk vezető munkatársainak és pártszervezetünk tagjainak körében.

Munkatársaink a beszélgetés résztvevői útján tájékozódhattak az elhangzottakról, de helyesnek véljük, ha a Híradóban is szólunk róla.

Az SzKP XXII. kongresszusa után, annak szellemében folyik a munka országunkban is. A szocializmus építését vezető párt és a dolgozó tömegek közötti kölcsönös őszinteség és bizalom alapján formálódik az elvi egyetértés, a politikai munka. Bakó elvtársnő utalt arra a hasznos gyakorlatra, amelyet a párt vezetői folytatnak: gyakran látogatják a dolgozókat munkahelyükön, az üzemekben, a termelőszövetkezetekben, kulturális intézményekben.

"Aki nincs ellenünk, az velünk van!" - ilyen egyszerűen és világosan fogalmazta meg Kádár János elvtárs egész belső politikánk alapelvét. Társadalmi, politikai fejlődésünk mai szakaszában ennek az elvnek objektív alapja van. Pártunk politikája helyes és népünk egyetért azzal. Az elv következetes végigvitele, ti. az, hogy a helyes politika gyakorlati megvalósításában a párttagok és pártonkívüliek minden munkaterületen vállalva együtt dolgozzanak, gyakorlatilag attól függ, vajon helyileg kialakul-e közöttük az egészséges teremtő kapcsolat, oéltudatosan ki-gyomláljuk-e a jó viszonyt megzavaró tényezőket.

A beszélgetés fő témája az volt, hogy könyvtárunkban hogyan valósul meg a párt politikája. A felszólalók egybehangzóan azt állapították meg, hogy a pártszervezet munkája lényegesen jobb, mint a korábbi években volt. Az OSzK régi munkatársai - összehasonlítást téve az ellenforradalom előtti helyzettel - kiemelték, hogy a mai párttagság szakmailag is képzett munkatársakból tevődik össze, s ezek nem avatlanul, nem érdektelenül állnak hozzá a könyvtári kérdésekhez. A pártszervezet pedig igényli és hasznosítja a pártonkívüli szakemberek véleményét is.

A pártonkívüliek és párttagok "békés egymás mellett élésének" a hozzászólásokban ilyen egyoldalú megrajzolása tette szükségessé, hogy Bakó elvtársnő hangot adjon aggályának: Vajon nem valami önoélu békés együttélést takar-e ez az állapot? Vajon nem elvi engedmények árán honol-e ez a béke az OSzK berkeiben?

Jóboru elvtársnő és Hámori elvtárs válaszoltak erre a feltevésre. Elmondották, hogy ideológiai, politikai, szakmai kérdésekben egyaránt viták folynak, szervezetten és spontánul, hol élénkebben, hol mérsékeltebben. E tekintetben, más intézményekkel hasonlítva össze helyzetünket, nem kell szégyenkeznünk - állapították meg - de egyelőre különösebben büszkék sem lehetünk erre.

A várba való költözésünk terve nem a jobb elhelyezési körülmények álmodását

jelenti, - bár sokan közülünk még ezen a szinten gondolkoznak - hanem a szocialista nemzeti könyvtárrá fejlődés programját állítja elének a felkészülési időszakban. Ez szükségessé teszi a pártszervezet és szakszervezet további erőfeszítéseit az őszinte vitaszellem és alkotó lendület fokozásáért.

A továbbiakban élénk vita alakult ki a könyvtárunkban dolgozó fiatalok helyzetéről, vágyairól, gondjairól. Lényegét a következőkben foglalhatnánk össze:

A fiatalok, akik ambícióval készülnek könyvtárosi hivatásukra, elkeseredve tapasztalják, hogy hosszú évekig csak egy-egy oszlop szerepét tölthetik be a könyvtár nagy gépezetében.

Az idősebb, tapasztalt, nagy tudományos, vagy művészeti munkásságra visszatekintő könyvtárosok pedig azt hiányolják, hogy a fiatalok nem igénylik segítségüket, nem gyarapítják általános műveltségüket a nálunk felhalmozott értékekkel.

A fiatalok megnövekedett igényei és alacsonyabb fizetésük közötti ellentmondás az egyik okozója, életkorukat olykor meghazudtoló érdektelenségüknek.

A fiatalabb és idősebb korosztály képviselőinek hozzászólásai, egyrészt élesen kidomborították ennek a belső ellentmondásnak pólusait, másrészt valamennyien az ellentmondás feloldásához igyekeztek javaslataikkal hozzájárulni.

E kérdéscsoport összefoglalása Bakó elvtársé, Jóboru elvtársé, majd Hámori elvtárs véleménye alapján, lényegében a következő volt:

Generációs nézőpontból, a mi könyvtárunkban is ismert jelenség, hogy a fiatalok csak a mai igényeiket és nehézségeiket látják, ellentétben az idősebb korosztályokkal, melyeknek emlékezetében mementóként élnek saját küzdelmes fiatalságuknak tapasztalatai.

Igazságtalan és lehetetlen volna azt kívánni a mai fiataloktól, hogy ők is járják végig azt az "életiskolát", amely az idősebb nemzedék színejavát acélossá edzette. Tény, hogy az idősebbek sokszor fiatalosabban tudnak küzdeni, akarni, alkotni, mint a fiatalok. Szükséges és helyes olykor - természetesen nem unalomig prédikálva - a kontraszt-hatás erejével élénkíteni a fiatalok fantáziáját.

Igazságtalan, lélektelen dolog-e "egyszerű oszlopként" bekerülni egy ilyen gépezetbe, mint amilyen a mi munkahelyünk? Az volt az igazságtalanság a múltban, hogy ez az oszlop-helyzet is elérhetetlen vágyálom volt sok-sok fiatal számára. A mi szocialista demokráciánkban a munka megbecsülése azt jelenti, hogy ki-ki úgy végezze a maga részmunkáját, hogy érezze annak összefüggését a társadalmi munka egészével. Arra gondoljon, hogyan tudja azt a maga közreműködésével is jobbra tenni. Ha így dolgozik nem érezheti magát lélektelen oszlopnak a nagy gépezetben.

És mi legyen a vágyakkal, az álmokkal, amelyek a könyvtáros hivatásra való

felkészülés közben érlelődtek? Mit tehetünk mi azért, hogy ezek a vágyak ne fásuljanak el, hanem a közjóért, az egyén javáért való küzdeni, alkotni akarásnak legyenek éltető elemei?

A pártszervezet, a KISz és a szakszervezet közös feladata, hogy a fiataloknak ezeket az értékes álmait, reményeit, terveit felkarolja. Az idősebbek tudásával, tapasztalataival ezt eredményesen megtehetik. Segítsenek nekik eligazodni a hivatali élet labirintusában és az értelmetlen akadályok elhárításában. Pezsgő politikai, tudományos és kulturális légkör kialakítása könyvtárunkban, éltető, szabad perspektívát jelent a fiatalok számára is.

Ami a fiatalok anyagi dotálását illeti: mindenekelőtt reálisan össze kell vetni azt az egész könyvtáros kategória viszonylag alacsonyabb fizetési szintjével. Házon belül figyelembe kell venni a végzett munkát, a szolgálati éveket, az idősebb családfenntartók szociális helyzetét. A mozgalmi szervek segítsék a fiatalokat jogos sérelmeik orvoslásában, de egyidejűleg szereljék le a felesleges és káros elégedetlenkedést. Viszonyaink általános fejlődése megoldja majd ezt a problémát is.

Végül említést kell tennünk arról is, hogy a megbeszélés során szóba került néhány olyan általános kulturpolitikai kérdés, az irodalmi és művészeti élettel kapcsolatban, amely erősen foglalkoztatja könyvtárunk dolgozóit is. Ezeknek érdemi vitájára nem kerülhetett sor, mert túlnőttek volna a beszélgetés oélján és jellegén. A kérdések jelentősége és a könyvtárosok érdeklődése láttán, Bakó elvtársnő azt javasolta, hogy hívjuk meg hasonló beszélgetésre valamelyik vezető kulturpolitikusunkat is.

Kerületünk pártbizottságának első titkárával folytatott beszélgetésünk hasznosnak bizonyult. Előmozdította házon belül a párttagok és pártonkívüliek további jó együttműködését, segített egy lépéssel előbbre vinni célunk elérését. a szocialista nemzeti könyvtárrá formálódás feltételeinek megteremtését. - [VADÁSZ FERENCNÉ]

AZ ORSZÁGOS KÖNYVTÁRÜGYI TANÁCS JANUARI ÜLÉSÉRŐL

Az OKT januári plenáris ülésén két lényeges téma tárgyalása szerepelt: utasítástervezet a könyvtárközi kölcsönzésről, továbbá a tudományos könyvtárak fejlesztésénél és fenntartásánál alkalmazandó mérőszámok megvitatása. Az utóbbi témával - melynek előadója CSÜRY István, a debreceni Egyetemi Könyvtár igazgatója volt - ezuttal nem foglalkozunk, mert minden bizonnyal még találkozunk vele valamilyen formában az év folyamán.

Bizonyára jobban és közelebbről érdekli könyvtárunk dolgozóit a könyvtárközi kölcsönzés problémáinak megvitatása, mivel e fontos szolgáltatási ág központja nálunk van, hiszen világszerte a nemzeti könyvtárak szokták vállalni a könyvtárközi kölcsönzés lebonyolításának nehéz ügyét.

HÁMORI Béla főosztályvezető terjesztette az utasítás-tervezetet az OKT elé. Bevezetőül hangsúlyozta, hogy a kérdés rég megérett a törvényes rendezésre; nálunk - a számszerű eredmények ellenére - a könyvtárközi kölcsönzés ügye alapjában rendezetlen volt, spontán módon fejlődött és teljes mértékben attól függött, hogy a könyvtárak vezetői vagy olvasószolgálatainak szakemberei szubjektíve hogyan fogták fel a kérdést. 1959-ben az OKT Olvasószolgálati Szakbizottsága megegyezés-tervezetet fogadott el, melyhez kétoldalu megállapodások formájában ugyan 95 fontos magyarországi könyvtár osatlakozott, de ez a kétségtelenül helyes kezdeményezés a forgalom nagymértékű növekedése és az igények kiszélesedése következtében ma már nem felel meg céljainknak és szükségleteinknek.

A Művelődésügyi Miniszter által kiadandó utasítás-tervezet lényeges alapelvei e megegyezésekkel szemben az, hogy hatálya - a könyvtárközi kölcsönzésben való részvétel - mindazon könyvtárakra kiterjed, melyekre az 1956. évi 5. sz. törvényerejű rendelet (az un. könyvtári-törvény) vonatkozik. Ezzel elvileg minden olvasó - lakóhelyétől függetlenül - hozzájuthat a kiadványok döntő többségéhez, sőt módja lesz bekapcsolódni a külföldi könyvkölcsönzési forgalomba is.

Bennünket különösen érdekel még az is, hogy a miniszteri utasítás minden bizonnyal könyvtárunkat fogja kijelölni a könyvtárközi kölcsönzés országos központjává.

Az OKT tagjai hosszú és beható vitát folytattak a tervezet egyes pontjai fölött, a részletekre vonatkozóan több módosító javaslatot tettek. Pl. sok vélemény hangzott el arról a problémáról, hogy a magyar kiadványok könyvtárközi kölcsönzésének lebonyolításában az OSzK-n és a Debreceni Egyetemi Könyvtáron kívül - mely teljes kötelempéldány-anyagot gyűjt - mely könyvtárak kapcsolódjanak még be rész-központokként a kölcsönzési tevékenység lebonyolításába? Itt a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtára mellett többen a szegedi és a pécsi egyetemi könyvtárak regionális jellegű szerepének fontosságát hangsúlyozták.

A szakkönyvek; továbbá a külföldi könyvek kölcsönzésének forgalmazásában minden valószínűség szerint kiemelkedő szerephez fognak jutni országos szakkönyvtáraink (OMK, OMgK, OOK, OPK) is.

A kodifikáló szakemberek, a jogi szakértők még bizonyára vitatkozni fognak néhány kényes kérdésen - az azonban kétségtelen, hogy az általunk előterjesztett utasítás-tervezet lett az alapja e könyvtári kérdés-komplexum első részletes magyarországi rendezésének. - [HARASZTHY GYULA]

KÖZLEMÉNYEK

AZ OSZK KOLLÉGIUMÁNAK ÜLÉSEIRŐL JELENTJÜK:

FEBRUÁR 1-I ÜLÉS - A Kollégium "BESZÁMOLÓ AZ ORSZÁGOS SZECHENYI KÖNYVTÁR 1961. ÉVI MUNKÁJÁRÓL" c. jelentést tárgyalta meg. A továbbiakban a kollégium 1962. évi munkarendjének megvitatására került sor.

Tekintettel arra, hogy az 1961. évi beszámoló és az 1962. évi munkaterv a következőkben tartandó összdolgozói értekezlet előtt ismertetésre kerül, lapunk más helyén ezeknek csak a bevezető részeiről nyújtunk tájékoztatást.

SZEMÉLYI HIREK ÉS VÁLTOZÁSOK

ÚJ MUNKATÁRSAINK: Jáky Éva segédkönyvtáros (Bibliográfiai Osztály), Lunk Il-dikó segédkönyvtáros (Könyvtárközi Kölosönzés), Szilágyi Péter tud. főmunkatárs (Olvasószolgálati és Tájékoztatási Osztály), Szóllósi Árpádné kisegítő II. (Gazdasági Hivatal)

ATSOROLÁSOK: Beck Oszkár tud.főmunkatárs, Kovács József tud.csoportvezető, K. Markovits Györgyi tud.csoportvezető, Dr. Szigethy Jolán tud.főmunkatárs, Dr. Vermes Lászlóné műszaki I.

MEGBIZATÁSOK: Bóday Pál tud.főmunkatárs megbízást nyert a KMK Dokumentációs Csoportjának vezetésére.

KÖNYVTÁRON BELÜLI ÁTHELYEZÉSEK: Dr. Dubois Sarolta (Gyarapítási Oszt)

HIVATALOS LAPOK TARTALMABÓL

A MAGYAR KÖZLÖNY febr. 3.-i számában Eü.M. rendelet jelent meg a dolgozók munkaviszonyát érintő, egyes eseti döntést igénylő ügyekben a miniszteri hatáskör fenntartásáról; a febr. 22.-i számában kormányrendeletet tettek közzé a munkaközvetítésről szóló egyes rendelkezések megszegésének szabálysértéssé nyilvánításáról.

A MŰVELŐDÉSÜGYI KÖZLÖNY jan. 15.-i száma kormányrendeletet közöl egyes művelődésügyi hatáskörök rendezéséről, valamint kormányhatározatot az ifjúság pályaválasztásáról. A kormányrendelet értelmében a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, valamint a Borsod, Hajdu, Baranya és Veszprém Megyei Könyvtár, továbbá Szeged megyei jogú Városi Könyvtár igazgatójának kinevezéséhez a művelődésügyi miniszter

előzetes hozzájárulása szükséges.

A febr. 15.-i szám "Hivatalos Közlemények" c. részben intézkedést tettek köz-
zé az egyeztető bizottságok tagjainak 1962. évi kijelölésével kapcsolatban, vala-
mint a Dunántul középiskoláihoz szóló felhívást az ez év május havában megrendezés-
re kerülő Kulturális Szemle Keszthelyi Helikoni Ünnepein való részvételre.

könyvtárunk munkájáról

ELVÉGZETT MUNKÁNKRÓL ÉS FELADATAINKRÓL

Az 1961. évi beszámolóból: Könyvtárunk 1961. évi munkaterve kettős célkitü-
zést rögzített. A könyvtárügyi törvény által megszabott működési kereteinknek,
a VII. Kongresszus határozatait és a művelődéspolitikai irányelveket érvényesi-
tő, munkával való kitöltését és könyvtárunknak az új épületből adódó új feladatok-
ra való felkészülését.

E feladatok végrehajtásában nehézségek a könyvtár jövőjét formáló célkitüzé-
sek valóra váltásánál jelentkeztek.

A katalógushálózat, a raktározás új rendje kérdéseinek megoldására irányuló
rekonstrukciós terveinket 1961-ben megoldani nem tudtuk. Az építési program kia-
lakításához szükséges tervezéseket azonban minden szervezeti egység maradéktala-
nul végrehajtotta.

Az egyes osztályok rendezetlen anyagainak számbavétele általában megtörtént,
de felszámolásuk még nem mindenütt kezdődött el.

A könyvtár munkaszervezete és munkamódszerei korszerűsítését célzó helyzet-
felmérést és adatszolgáltatást végrehajtottuk, de az ezen alapuló felülvizsgálá-
ti munkát csak későn tudtuk megkezdeni. Az osztályügyrendekből 16 elkészült, to-
vábbi 7 és az intézeti általános ügyrend elkészítése azonban 1962-re maradt.

A tervezett távlati programok is csak egyes helyeken (II. főosztály és a Könyv-
elosztó) készültek el.

A lemaradást a könyvtár jelenlegi teherbirásával nem eléggé számoló tervezés,
a menetközbeni ellenőrzés hiányosságai és az eredményezte, hogy a vezetői kollek-
tívában még nem tudatosultak eléggé azok a teendők, melyeket könyvtárunk mostani
helyzete elengedhetetlenül megkövetel - állapítja meg könyvtárunk 1961. évi be-
számolója.

A mérleg másik oldalát az elért - jelentősként értékelhető - eredményeink jelentik. Megvalósítottuk a Magyar Nemzeti Bibliográfia új technikájú és restancia-mentes megjelentetését. Megszerveztük és megjelentettük a Külföldi Könyvek Országos Gyarapodási Jegyzékének első számait. Létrehoztunk egy olyan sokszorosító üzemet, mely a könyvtár nyomtatvány-szükségleteinek ellátása mellett könyvek kiadására is alkalmas. Ezek az eredmények mind méretüknél, mind nyilvánvaló hasznuknál fogva az 1961. év értékelésében helyet kell kapjanak.

Hasonlóképpen értékelhetjük azt a tényt is, hogy 1961-ben könyvtárunk minden területén megindult a szakmai és tovább folytatódott a pártszervezet által irányított ideológiai továbbképzés. A szakmai továbbképzés területén 36 előadás és vita megrendezésére került sor, ezeket egyes helyeken külföldi könyvtári irodalmat ismertető szemlék egészítették ki. A könyvtárban 64 munkatársunk foglalkozott részben könyvtári, részben egyéb szaktudományi kutatásokkal. A kutatásokra fordított heti óraszám 448 volt.

Az 1962.évi munkatervből: A folyó év munkájának középpontjában a következő fő feladatok állnak:

Folytatni kell mindazokat a rekonstrukciós munkákat, melyek könyvtárunk működését a jelenlegi körülmények között is jobbá és korszerűbbé teszik, de ugyanakkor könyvtárunknak az új épületbe való áthelyezését is előkészítik.

Tovább kell fejleszteni könyvtárunk általános jellegű (KC, KFKC, Országos Gyarapodási Jegyzék, könyvtárközi kölcsönzés) szolgáltatásait.

Fel kell készülni könyvtárunk funkcióiban és szolgáltatásaiban bekövetkező változtatásokra, különös figyelemmel az olvasószolgálatra és a raktárakra.

Meg kell javítani munkánk szervezetét és módszereit az igazgatási csoport továbbfejlesztésével és az osztályok folyamatos felülvizsgálata útján.

Folytatni kell a dolgozók ideológiai-politikai és szakmai továbbképzését.

Biztosítani kell a tervszerű és takarékos gazdálkodást, a feladatoknak a rendelkezésre álló pénzügyi eszközökkel és személyi feltételekkel való egyeztetését.

A helyes káderpolitika végrehajtásának biztosítására: a) tovább kell emelni a dolgozók ideológiai és szakmai színvonalát; b) nagyobb gondot kell fordítani a tehetséges középkáderek nevelésére; c) a megüresedő könyvtári állások egy részét technikai és adminisztratív állássá kell átszervezni és elsősorban ilyen jellegű új állásokat kell létesíteni; d) a státus-problémákat rendezni kell.

A KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI ÉS MÓDSZERTANI KÖZPONT
h é r o m é v o

Három év telt el azóta, hogy a KMK megalakult. Bár elődjének az OSZK módszertani osztályának eredeti céljai között nemcsak az állami közművelődési könyvtárak módszertani gondozása foglalt helyet, a távoli célt, az egész magyar könyvtárügy módszertani központjának megalakítását, kis létszáma miatt megvalósítani nem tudta. Eltekintve szakkönyvtárától és az egész magyar könyvtárügyet szolgáló dokumentációs szolgálatától, valójában csak az állami közművelődési könyvtárak módszertani gondozását végezte.

Az új intézmény megalakulása nagymértékben kiszélesítette a régi feladatkört. Ha csak a módszertani tevékenységet nézzük, ez nemcsak annyiban bővült, hogy az állami közművelődési könyvtárak köréről kiterjedt a szakszervezeti könyvtárakra, hanem figyelmét a tudományos szakkönyvtárak egészére is kiterjesztette. Ezzel a magyar könyvtárügy egységének elve a KMK munkájában is érvényesült.

A tudományos és szakkönyvtárak problémáival való foglalkozás természetesen egész más formákat tett szükségessé. A KMK az első idők bizonytalan lépései után mindinkább kialakította azokat a munkaformákat, módszereket, amelyek leginkább megfelelnek az igényeknek, könyvtárügyünk fejlettségi fokának. Az egész könyvtárügyet érintő tevékenysége nem instrukatív jellegű és nem módszertani utmutatók kiadásában nyilvánul meg, hanem az egyes könyvtár típusok időszerű problémáinak, illetve az egyes könyvtári szakterületek legfontosabb kérdéseinek megoldását (többek között országos konferenciák rendezésével) igyekszik előbbre vinni. Összegyűjti, értékeli a nemzetközi könyvtárügy legjobb tapasztalatait és ezek ismeretében, a hazai helyzet tanulmányozása után rendez meg a konferenciákat, ahol a magyar könyvtárügy szakemberei tárják fel az egyes területek helyzetét és alakítják ki a továbbfejlesztéséhez szükséges irányelveket, s az ott folytatott viták nyomán kialakult álláspontot a KMK ajánlások formájában adja közre. Ilyen volt pl. az egyetemi és a főiskolai könyvtárak szegedi konferenciája, a Gödöllőn tartott bibliográfiai konferencia is.

Ez utóbbi konferencia megrendezésével a KMK a könyvtártudományi kutatás területén is új szakaszt nyitott, bár eredményei ma még nem igen mérhetők fel. A könyvtártudományi kutatás tématervének, programjának kidolgozása pedig széleskörű, egységes, összehangolt munkát indított meg. Az MTA könyvtörténeti, bibliográfiai és dokumentációs munkabizottságának segítségével és azzal együttműködve minden bizonnyal sikerül a magyar könyvtártudományi kutatás tervszerűségét biztosítani és az egész magyar könyvtárügy szempontjából fontos problémák megoldásának elméleti alapját megtőremteni.

Igen nagy mértékben bontakozott ki dokumentációs tevékenysége is. Minden bizonnyal ez az a terület, amelyet a magyar könyvtárak egyöntetűen kedvezően fogadtak. A "Könyvtári Tájékoztató", majd az utódaként megjelenő "Könyvtári Figyelő" ma már nemcsak fordításokat publikál, hanem referál, irodalmi melléklet közöl és

cikkbibliográfiát is ad. Most készült el eddigi hat évfolyamának együttes indexe (tartalomjegyzéke?), amely azt mutatja, hogy indulása óta fokozatosan kiterjesztette figyelmét az egész világ könyvtárügyének minden időszerű, jelentős kérdésére. Nem kisebb jelentőségű a KMK külföldi szakirodalmat közreadó tevékenysége sem. A könyvtárosok igen jelentős száma, új embereknek e területen történt elhelyezkedése égetően szükségessé tette, hogy a munka jobb ellátásához szakirodalom álljon rendelkezésére. A KMK által közreadott szakfordítások ma az új, a magukat képező könyvtárosoknak is nélkülözhetetlen munkaeszközei.

Ha már a tanulóknál tartunk, tényként mondhatjuk ki, hogy az utolsó két évig a magyar könyvtárügy legégetőbb és legkevésbé megoldott problémája a könyvtárosok képzése és továbbképzése volt. A Módszertani Osztály továbbképzési kérdésekkel egyáltalán nem foglalkozott. S ha nem is sikerült máig sem önálló középfoku könyvtárosképző intézményt létrehozni, mégis, a KMK irányítása mellett könyvtárosok százai vesznek részt nappali és levelező oktatásban és szervezett továbbképzésben. S ha a KMK irányítása alatt álló, a különböző könyvtárakban folyó alsófoku oktatást is figyelembe vesszük, nyugodtan beszélhetünk a könyvtárosok ezreiről, akiknek jobb munkájához a KMK nyújtott segítséget.

Három év nem elég idő ahhoz, hogy egy intézmény működéséről annak eredményeiről számvetést tehessünk. De arra elég, hogy megítélhessük, milyen irányba tart az intézmény. Ugy véljük és érezzük, hogy ez az irány megfelel a szocialista könyvtárügy szükségleteinek.

Erre a visszapillantásra az adott alkalmat, hogy a Központ dolgozó elbucusztak eddigi vezetőjüktől Sebestyén Gézától akinek kettős feladatköre nem tette lehetővé, hogy mind az OSZK helyettes vezetői, mind a KMK vezetői munkáját egyaránt vállalja. Mindnyájan nehéz szívvel vettünk búcsút Sebestyén Gézá-tól, aki ennek a műhelynek a kialakításán olyan sokat fáradozott. Ugy érezzük, hogy munkájának nyoma nemcsak a KMK szervezetében, nemcsak az itt dolgozók emlékezetében marad meg, hanem a "műhely" további tevékenysége nyomán az egész magyar könyvtárügyben is. S a bucsu hangjából is az osendült ki, s azt kérte Barabási Rezső, a KMK új vezetője is, hogy Sebestyén Géza gazdag tapasztalataival segítse továbbra is a Központ munkáját. - [SALLAI ISTVÁN]

A GYARAPÍTÁSI OSZTÁLY FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Elkészült a Gyarapítási Osztály felülvizsgálatáról szóló jelentés, és mert későn készült el, legyen az első szó az önkritikáé. A késést indokolni ugyan lehetne az előzetes tervek irreális voltával és az alaposágra való törekvéssel, mégis inkább azoknak a kedvezőtlen tényezőknek "munkábaállásával" kell kezdeni, amelyek az irásbafoglalás elhuzódása miatt máris ártottak a vizsgálat sorozat és a szóbanforgó vizsgálat sikerének. Ha az intézmény dolgozóinak összességét nézzük, ez a cammogó módszer nyilván az eléggé propagált sorozat bizonyos mértékű lejáratásának érzését keltette bennük. Ha a Gyarapítási Osztály dolgozóit, akkor

feltétlenül számolni kell várakozásuk fokozatos lanyhulásával, sőt abbéli meggyőződésük kialakulásával, hogy előadott problémáikat nem vették nagyon komolyan. Ami a vizsgáló bizottságot illeti, megjárta ő is: időközben kiesvén a gyarapítási problematikájából, csak egyes részletek újrvizsgálásával tudott előrehaladni a szövegezésben. Ezek bizony negatív tanulságok, még szerenose, hogy a jövőben pozitívan is kamatoztathatók: a következő vizsgálatok ütemezését mindenképpen be kell tartani.

Természetes, a vizsgálatnak voltak egyértelműen pozitív tanulságai is. Itt a célszerű vizsgálati módszerek kialakítása felé tett lépésekre, a tapasztalatszerzésre, főképpen azonban arra a szellemre gondolok, amely az első naptól kezdve kialakult a vizsgáltak és a vizsgálók között. Nagyon örvendetes, hogy ez a szellem teljes mértékben átplántálódott a jelentésbe is. "A bizottság - mondja a jelentés zárófejezete - a vizsgálat legfontosabb tanulságainak összegezése előtt még egyszer leszögezi, hogy az 1957. évi vizsgálat óta eltelt időszak a Gyarápítási Osztály életében az eszmélés, majd ezt követőleg a problémák tudatos felméréseinek és tudatos megoldásának ideje volt. Ez a folyamatos jobbra és korszerűbbre való törekvés az osztály munkatársainak, közvetlen és felsőbb vezetőinek, valamint a gyarapítás ideológiai vetületeit gondosan figyelemmel kísérő pártvezetésnek közös érdeme. Minthogy a korszerűsítési folyamat a vizsgálat kezdetéig sem ért véget, a bizottság ezt az általa végzett felmérést is a kurrens javító törekvések szerves részének, a folytatás egyik láncszemének tekinti." Így tehát biztosan remélhető, hogy a vizsgálatsorozat céljával és módjaival kapcsolatos esetleges fenntartások az első eredmények ismeretében teljesen feloldódnak.

A jelentés gazdagsága teljes mértékben igazolja a vizsgálatsorozat elméleti kiindulópontjának helyességét, nevezetesen azt, hogy napi munkánk jobb végzése az új otthonba való költözés fokozatos előkészítése mellett olyan feladat, amely mindenképpen megköveteli egyrészt a számbavételt, másrészt e számbavétel alapján a továbbhaladás és a fejlődés irányainak meghatározását. A jelentést olvasva bárki tiszta képet kaphat a "front" jelenlegi állásáról, kedvező hadállásairól (pl. a gyarapítási utasítás elkészülte, a kurrens külföldi gyarapítás színvonalas megszervezése, a kistárak fellendült gyarapítása, a segédkönyvtárak eredményes felfrissítése) és az előnytelen frontszakaszokról (pl. a vétel-csere közötti huza-vona, a hasonlítás nehézségei, a hazai piac nem megfelelő áttekintése) egyaránt. Olvashatni a jelentésben olyan javaslatokat, amelyek a jelenlegi helyzetben és erőikkel is végrehajthatók (pl. a gyarapítási utasítás egyes pontjainak elvszerűbb alkalmazása, más pontok kiegészítése és továbbfejlesztése) és olyanokat is, amelyek valóságos offenzívák lennének (pl. a várbeli szabadpolcos olvasóterem anyagának beszerzése, a gyarapítás aktivizálását szolgáló hiányjegyzékek összeállítása). A jelentés nem feledkezett meg arról sem, hogy a jelenlegi "frontcsapatok" szolgálatát mivel lehetne jobbá és könnyebbé tenni (pl. egyenletesebb megterhelés, nyelvpótlékok ügye, egyes felszerelési tárgyak beszerzése), s szó esik benne arról is, hogy az offenzívákhoz milyen csapat- és felszerelésbeli kiegészítések kellenek.

Most már következetesen tartva magam ennek az építőmunkának hadi-hasonlatok

segítségével történő felvázolásához, még arra szeretnék rámutatni, hogy az elkészült jelentés bőségesen indokolja azt is, hogy miért éppen a Gyarapítási Osztállyal kellett kezdeni a felülvizsgálatot. Ismeretes, hogy a gyarapítás nemcsak olyan munkát jelent, amely jelentős mértékben meghatározza a könyvtár egész olvasószolgálatának tartalmát, hanem körülményeink között olyat is, amely számos más "frontszakasszal", szervezeti egységgel van kapcsolatban. Így a vizsgálat során értékes észleleteket kaphattunk ezekről a kapcsolódó frontszakaszokról is, ami viszont újabb lendületet és támpontokat adhat könyvtárunk rekonstrukciós munkájához. Ez pedig mindannyiunk közös ügye. - [fti.]

A MAGYAR FOLYÓIRATOK REPERTÓRIUMÁNAK SZABÁLYZATÁRÓL

A Kollégium 1961. évi december 21-i ülése foglalkozott a Magyar Folyóiratok Repertóriumának szabályzatával. A Hirlaptár előterjesztésében nagy részben a már 15 éve fennálló, közismert könyvtári kiadványnak, a Magyar Nemzeti Bibliográfia állandó melléklapjának a gyakorlatban kialakult szerkesztési szabályait foglalta rendszerbe. Meghatározta mindenekelőtt a Repertórium tartalmi körét, tehát azt, hogy mely periodikákra és a periodikák milyen közleményeire terjeszkedik ki a magyar cikkbibliográfia. Különösen behatóan tárgyalta az előterjesztés a cikkek címleírásának problémáit és pontos javaslatokat tett az idevágó szabványokkal és a Magyar Nemzeti Bibliográfia címleírási módszereivel szemben még fennálló néhány eltérés kiküszöbölésére. Nem tartotta a javaslat sem szükségesnek, sem keresztülvihetőnek a testületi szerző bevezetését a Repertórium címleírásaiba, helyette abban a ritka esetben, amikor a cikk valamely testület tevékenységét tárgyalja és a cím első szava semmitmondó (pl. szám vagy évszám), utalás készül a testület nevére.

A címleírási reformok nagy részét, beleértve a földrajzi utalások bevezetését, és a mutató bővítését is, a Kollégium jóváhagyólag tudomásul vette. Az idevágó határozatokat a Repertórium 1962. évi 1. számától kezdve már keresztül is vittük.

A javaslat kitért a Repertóriumnak, a gödöllői munkaértekezlet által is kívánatosnak kijelentett, tartalmi bővítésére, így elsősorban a napilapok feldolgozására, de távolabbi tervként a recenziók repertóriumának megvalósítására is. Végül felvetette a Magyar Nemzeti Bibliográfiához hasonlóan a Repertóriumnál is, a nyomtatásban való kiadás helyett a xerox-rotaprint eljárás bevezetését. A Repertórium bővítésének és az új sokszorosítási mód bevezetésének előmunkálatai, a szükséges dologi és személyzeti előfeltételek részletes megtervezését is beleértve könyvtárunk 1962. évi tervében napirenden maradnak. - [TAKÁCS MENYHÉRT]

NEHÁNY SZÓ A TÁJÉKOZTATÓ-KÖNYVTÁROS MUNKÁJÁRÓL

Január óta a tudományos olvasóban is teljesítek szolgálatot - és mondanom sem kell, milyen élvezettel. Tanulságosnak vélem elmondani néhány, valóban érdekes referansz-esetemet: [ezzel kezdődik K.S. naplószerű beszámolója]

M.I. fiatal újságíró szerette volna megtudni, hogy Enozi Endrének a 30-as években hol jelent meg valamilyen "regény-újságban" nagyobb elbeszélése. Említettem, hogy a Nyil regény-sorozatára gyanakszom, nézze csak meg a katalógusban a szerző alatt. Szomorúan jött vissza, hogy ott nem találja. Felhívtam a figyelmét a Nyil Regények "újság"-jellegére, kértem, hogy a Hirlaptárban is nyomozzon: örömmel, sugárzó arccal újságolta, hogy többheti kutatás után végre Móra Ferenc "Rózsa Sándor" o. kisregénye és Krudy Gyula "Váci uccai szépnapiok" c. kisregényének társaságában megtalálta.

Sz.M. említette, hogy a két világháború közötti lírai költészettel foglalkozik, s mosolyogva mutatta a "Megyünk" o. verses antológiát. Ebben az 1922-ben megjelent gyűjteményben talált tőlem is verseket. Az antológiában szerepelt még a ma is működő Genthon István [Sólyom István álnévvvel], Sós Endre, Szőke Sándor és Vázsonyi Endre. Felhívtam a figyelmét egy ugyanebből az időből származó "Változatok hat témára" o. versgyűjteményre is.

B.L. egyetemi adjunktus érdeklődött, hogy ki írt "ujabban" Madách őseiről. Említettem, hogy Melich János foglalkozott utoljára ezzel a kérdéssel a 30-as években. Este otthoni jegyzeteim alapján megállapítottam, hogy a Magyar Nyelv 1933-as évfolyama közölte. Másnap megkapta az adatot.

Sz.B. tudományos kutatót a régi Tabánra vonatkozó irodalom érdekelte: Rexa Dezső monográfiáját ajánlottam.

Majd Dr.V.I. jött segítségért, hogy Fest Sándor "Angolok magyar irodalmi ismeretei" címmel az Irodalomtörténet 1918-as évfolyamában megjelent cikkében idézi Elek Oszkárnak az Irodalomtörténet 1915. évfolyamában közölt "Sidney Fülöp a magyar hősdalokról" o. tanulmányát, ott azonban egészen mást talált. Kéri, hogy nyomozzam ki, hol tudná ezt fellelni, mert fontos lenne a jelzett tanulmány szövege. Délután otthon kikutattam: az Irodalomtörténeti Közlemények azonos évfolyamára gyanakodtam, ott azonban nem volt. Megnéztem még az Irodalomtörténet 1912. évfolyamát, eredménytelenül, végül is az 1913. folyamban találtam meg. Több utána-járást igényelt a következő eset:

H.G. tudományos kutató Marsigli nagy művét (Danubius Pannonico Mysticus, 1726) kereste, mert azzal a válasszal küldték vissza kérelmét, hogy a munka nincsen a helyén. Bosszantott a dolog, mert nem egyszer használtam magam is a könyvet, ezért kutatókkal elmentem, hogy a katalógusban meggyőződjem a jelzet pontos feltüntetéséről. A Marsigli-könyvből az OSzK-nak 2 példánya is van: egyik az Apponyi-gyűjteményben (sajnos az ott feltüntetett számon mást talált a kutató!); a katalógus szerinti másik példány valamikor valóban a Hung. h. szakban nyert elhelyezést, legutóbb azonban - amint ezt a régi müncheni katalógus is feltünteti - nem sok rációval a DM-be számozták át. A kutató panaszolta, hogy nem vették észre ezt az új átszámozást, ezért nem kapta meg azonnal a könyvet. Eddig tart a beszámoló, igazolva azt, hogy tudományos kutatóink igénylik a tájékoztató-könyvtáros szolgálatait. Rajtunk múlik, hogy tájékoztató szolgálatunk ezekkel és ne a beiratko-

zás, a ruhatár és más adminisztratív kérdésekkel foglalkozzék. - [Szerk.]

A MÁTYÁS-KORI KÖNYVMŰVÉSZET REMEKEI

Március 11-én könyvtárunk kéziratára, felhasználva a Történeti Múzeum által lekötendő szivességgel nyújtott lehetőséget, bekapcsolódik, önálló kiállítással, a rendkívül népszerűekké vált "Aranyvasárnapok-sorozatába." A XV. század második feléből származó könyvművészeti remekműveket állítunk ki, amelyeknek többsége bizonyíthatóan, vagy pedig a hagyomány szerint Mátyás király könyvtárába tartozott.

A kiállítási anyag - 14 illuminált kódex és 1 őnyomtatvány - a könyvművészeti emlékek keletkezési helyének megfelelő csoportosításban, 3 tárlóban kerül bemutatásra.

A flamand miniatúrafestés termékeit Mátyás nagyalaku Antifonáljének díszes címlapja, s a flandriai művészet realizmusra törekvő stílusát kitűnően érzékeltető két kisebb kézirat: egy imakönyv (livre-d'heures) s egy, főleg munkaábrázolásai folytán érdekes dísznaptár képviseli. Az imakönyv a hagyomány szerint Mátyás királyé volt, a naptár pedig magyarországi használatra készült.

Az olaszországi könyvművészet Magyarországon őrzött legszebb alkotásai közül bemutatásra kerülnek Firenzében, Mátyás számára készült kódexek: a Philostratus- és a Hieronymus-korvina gazdag díszítésű címlapjai, valamint a korvínák szövegrészeinek művészi szépségét érzékeltető, iniciálissal és lapszéldísszel ékes Damascenus-kódex két lapja, továbbá az egyszerűbb, ún. indafonatos könyvdíszítési stílus egyik képviselője, a Johannes-Scholasticus-kódex. A nápolyi miniatúrafestészet alkotásaiból a Mátyást és Beatrixot tróntermükben ábrázoló Ranzanus-kódex és a Beatrix számára készült s neki ajánlott Agathias-kódex látható.

A kiállítás harmadik csoportjában szereplő könyvek, az őnyomtatvány kivételével, Magyarországon készültek. A budai műhely termékei: Kálmánosehi Domokos székesfehérvári prépost ragyogó szépségű breviáriuma, a Trapezuntius-korvina, Nagylucsei Orbán egrí püspök Psalteriuma, valamint egy kisebb alaku kézirat eredeti korvina-bőrkötése. Kinizsi Pálné Magyar Benigna zsolttároskönyve (a Festeticus-kódex) a reneszánszstílus provinciális kisugárzását példázza. A Thurózi-krónika 1488. évi brnói kiadásának pergamenre nyomott példánya, kézzel színezett fametszetes címlapja a XV. századi kódexművészet és a korai nyomdaművészet kapcsolatait érzékelteti; a bemutatott példány feltehetően Mátyás király számára készült.

A kiállítást a könyvtár dolgozóinak és hozzátartozóinak, magyarázat kíséretében március 9-én délután, a szakszervezeti bizalmiak útján később közlendő időpontban mutatjuk be.

Tekintettel arra, hogy a történeti táruk dolgozói a vasárnapi kiállítási felügyelet teendőit egymagukban ellátni nem tudják, arra kérjük dolgozó társainkat,

hogy ebben, a kiállítás sikere és a bemutatott értékek biztonsága érdekében, önkéntes vállalással legyenek segítségünkre. Ebbeli szándékukat szíveskedjenek a kéziratárral közölni (főépület. 14-es vagy 35-ös mellékállomás). - [J.HAJDU HELGA]

KÜLFÖLDI LÁTOGATÓK KÖNYVTÁRUNKBAN

Könyvtárunk külföldi kapcsolatait a Főigazgatóság megbízásából részben a Nemzetközi Csereszolgálat gondozza. Ebben a minőségünkben fogadtuk febr. 2-án NAGYBRITANNIA budapesti követségének első titkárát (Mr. A.R. Sinclair) és másodtitkárát (Mr. K.H.M. Duke). A látogatóknak általános tájékoztatást adtunk a könyvtár történetéről, feladatairól és szervezetéről, majd végigvezettük őket könyvtárunkon. A Kézirattár figyelmessége, mellyel néhány angol vonatkozású kéziratot külön tárlóban készített elő, kellemes benyomást tett a látogatókra, akik később külön levélben köszönték meg kalauzolásukat.

Febr. 7-én Ban Jon Gab, a KOREAI NÉPKÖZTÁRSASÁG nagykövetségének kulturális attaséja kereste fel könyvtárunkat elsősorban azzal a céllal, hogy a beérkező koreai könyv- és folyóirat felhasználása felől érdeklődjék. Váztuk a nyelvi nehézségeket és a koreai nemzeti könyvtárral folyó könyv és folyóiratosere problémáit. Látogatónk kitűnően beszélt magyarul és így gyors segítséget is tudott nyújtani számunkra egy éppen feldolgozás alatt lévő koreai nyelvű könyvszállítmánnyal kapcsolatban. A megbeszélések során megállapodtunk abban is, hogy látogatónk elő fogja mozdítani az orosz és angol nyelven kiadott általános érdeklő koreai képeslapok rendszeres megküldését.

E két látogatás kapcsán ismét felmerült az a kérdés, hogy vajjon rendszeresen feljegyezzük-e könyvtárunk eseményei között a hozzánk látogató külföldieket. Feltehető, hogy a különgyűjteményekben is gyakran megfordul egy-egy külföldi kutató, aki nem a könyvtár általános megtekintése végett keres fel bennünket, hanem a maga speciális céljaiból. Kérjük tehát könyvtárunk egyes osztályait, hogy közöljék rövid hírek formájában a Híradó hasábjain a külföldi látogatók nevét, látogatásuk és érdeklődésük jellegét. - [GOMBOCZ ISTVÁN]

HIREINK

GYARAPODÁSI OSZTÁLY

Sikerült megszereznünk a lengyel könyvkiállítás anyagából az "Aktualne zagadnienia gospodarze w pracach ekonomistów węgierskich" [A jelenlegi gazdasági kérdések a magyar közgazdászok műveiben.] Warszawa, 1962. c. a Panstwowe Wydawnictwo Naukowe-nál jövőre megjelenő hungarica tanulmánykötet makettjét [a ki nyomott borítót, a fedő- és címlapot]. Ezt csak azért említjük meg, mert értesüléseink szerint könyvtárunkban hasonló esetről nem tudnak. A KMK-nak adtuk át, az oktatásban szemléltető anyagként talán nem lesz haszontalan. - [K.Z.]

KÉZIRATOS KIADVANYOK - Sikertült megszereznünk a szverdlovszki "Magyar Könyvkiadó" "kiadásában" megjelent alábbi kéziratok példányokat: Rácz Elemér: A repülőmotorok fejlődése. (Szverdlovszk, 1946.XI.12.); Rácz Elemér: A légi közlekedés. (Szverdlovszk, 1947.április 18.); Borzsák István: Szverdlovszk, az Ural fővárosa. (Szverdlovszk, 1947.V.17.) továbbá 27 darab kézzel írt faliújságot, egy rövid Csehov életrajzot és "A osinovník halála" fordítását. [Géppel írva, Nizsnij-Iszjetszk, 1947. február 9.] Ezek a 314/6., illetve a 7314.sz. Aktiv Magyar Kulturosoport könyvei, melyek az 1,8. és 12. számként jelentek meg Majoros Barna és Rácz Elemér szerkesztésében. A sorozat hiányzó köteteinek a megszerzését is megkíséreljük. [K.Z.]

BIBLIOGRAFIAI OSZTÁLY

A Magyar Nemzeti Bibliográfia 1962.I.1.től feldolgozza a Magyarországon megjelenő hanglemezeket is. A Magyar Nemzeti Bibliográfia új felelős szerkesztője 1962. I. 1-től Fügedi Péterné.

KÉZIRATTÁR

Kézirattárunk legértékesebb gyarapodását az elmúlt év folyamán elsősorban a 19. sz. második feléből és a 20.sz.-ból származó kéziratok alkották. A korábbiak közül két anyagot kell megemlítenünk: HAJNÓCZY JOZSEF börtönben írt, terjedelmes védekező iratának sajátkezű fogalmazványát, mely sokban eltér a szöveg eddig ismert változatától, és BESSE JÁNOSNAK, a reformkor kalandos életű Ázsia-utazójának Jankovich Miklóshoz intézett érdekes életrajzi adatokat tartalmazó leveleit s egyéb iratait.

A 19.sz.második felének politikai érdekű iratai között első helyen 16, amerikai írók, közéleti személyiségek által (a legismertebb név közöttük Morse) KOSSUTH LAJOSHOZ INTÉZETT LEVÉL áll. Ezeket kézirattárunk ajándékként kapta Bachmann Edwin-től, az Egyesült Államokban élő magyar hegedűművésztől. Igen jelentős szerzemény az a terjedelmes - bár töredékes - EÖTVÖS JÓZSEF-KÉZIRATANYAG is, melyből Eötvös két művének német nyelvű, részben ismeretlen változatát lehetett összeállítani.

A 19.sz.-i művészi és irodalmi vonatkozású levelezések között a legértékesebbek LISZT FERENC LEVELEI - 9 kiadatlan zenei tárgyú levél -, ZICHY MIHÁLY 18 LEVELE művészetpolitikai kérdésekről, saját művészi munkásságának gyakorlati kérdéseiről, s végül PETŐFI ZOLTÁNRA VONATKOZÓ 122 LEVÉL és egyéb irat; köztük saját, valamint Szendrey Julia, Petőfi István, Gyulai Pál által hozzá írt, Petőfi Zoltán egyéniségére, sorsára érdekes fényt vető levelek.

A 20.sz.-i gyarapodásból KÉT VERSESKÖTET ADY ÁLTAL JAVITOTT KORREKTURA-PÉLDÁNYÁT, a részben ajándékként kapott BABITS-KÉZIRATOKAT, továbbá FLEISCHER ANTAL zenei érdekű LEVELEZÉSÉT, LÁM FRIGYESNEK a felvidéki német kisebbség szellemi életére forrásul szolgáló HAGYATÉKÁT, SOMLO SÁNDORNAK többek között Ady, Bródy, Gárdonyi-leveleket tartalmazó LEVELEZÉSTÖREDÉKÉT, végül az ismertnevű, tavaly elhunyt

régi könyv-szakértő STEMMER ÖDÖN HAGYATÉKÁT kell kiemelnünk. - [N.É.]

ZENETÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY

A fővárosi Zeneiskola Szervezet Könyvtárának ajándékként gyűjteményünkbe került MOSONYI MIHÁLYNAK, a Liszt és Erkel mellett legkiemelkedőbb mult századi romantikus magyar zeneszerzőnek NYOLC EREDETI ZENEI KÉZIRATA.

Február havában látogatást tett Gyűjteményünkben Denijs Dille professzor, az MTA Bartók-Archivumának osztályvezetője. Megbeszélést folytatott könyvtárunk Bartók-dokumentumainak a Bartók-Archivum részéről történő nyilvántartásba vétele ügyében.

Somfai László egyhónapos ausztriai tanulmányútján, Haydn-kutatásain kívül, tanulmányozta az osztrák nemzeti könyvtár zenei gyűjteményének állomány-nyilvántartási rendszerét is.

KÖNYVTÁRKÖZI KÖLCSÖNZÉS

A Könyvtárközi Kölcsönzés csoportjához 1961-ben 13 891 kérés érkezett be, melyből 11 098 kérést teljesítettünk.

Ezek a számok akkor válnak jelentőssé, ha hozzátesszük, hogy nagy része az ipar és a mezőgazdaság területéről érkezett. Az ipar területéről különösen nagy érdeklődést tanúsított a külföldi szakirodalom iránt a Kőbányai Gyógyszergyár, a Kőbányai Egyesült Gyógyszer és Tápszergyár és a debreceni BIOGAL Gyógyszergyár. A mezőgazdaságot főleg a martonvásári Mezőgazdasági Kutató Intézet és az Országos Mezőgazdasági Könyvtár képviselte. [NL.]

MUNKATÁRSAINK IRÁSAIRÓL

A SZINHÁZI ZSEBKÖNYVEK BIBLIOGRÁFIÁJÁRÓL (1)

Örömmel és nem kis büszkeséggel jegyezhetjük fel, hogy könyvtárunk kiadványainak sorozata egy újabb, tudományos szempontból pedig nagyjelentőségű munkával gyarapodott. Hankiss Elemér és Berczeliné Monori Erzsébet bibliográfiája a Magyarországon megjelent színházi zsebkönyvekről, talán nagy szó, de indokoltan használjuk itt, a színháztörténeti munkák olyan alapvető kézikönyvei között szerepel majd, mint Bayer József, Pukánszky Kádár Jolán és Staud Géza művei. A magyar színházak multjának még ismeretlen értékét eddig csak sejtető, gazdag telérjét aknázták ki. A feltáró munka mintaszerű. S mivel nem itt a helye, hogy részletekbe menően elemezzük a teljesítményt - reméljük hogy a hazai "bevett szokásokat" cáfolandó, ez sem fog elmaradni illetékes szaklapok hasábjain - most csupán néhány tanulságot szeretnénk levonni, különös tekintettel könyvtárunk további, tudományos érdekű kiadványaira.

Hankiss és Berczeliné könyve a bibliográfia címet viseli, de a dolgok természetéből következőleg munkájuk az OSZK speciális részkatalógusa is. Saját anyagunk feltárása - ez kell hogy legyen "kiadvány-politikánk" alapelve. Viszont elengedhetetlenül szükséges, hogy a bemutatott terület minden tekintetben megközelíthető legyen. Raktárilag is. Olvasótermileg is. Ha a kutató most indulna el bibliográfiánk "lelőhely" utalása nyomán, az Olvasószolgálat, a katalógus-hálózat nem tudna "OSZK-jelzetet" produkálni. Nyilvánvaló, hogy a zsebkönyvek tudományos számbavétele és feltárása után gyűjteményi rendezésük sem várthat magára.

A részkatalógus az összeállítók munkája révén "szakbibliográfiává" nőtt. A kitekintés az OSZK-án, sőt az országhatárokon túlra: a könyvtári kollaboráció olyan erény, melynek gyakorlása más vállalkozásokban is indokolt és kívánatos.

Hogy ez a megítélésünk szerint oly fontos mű a színháztörténeti és könyvésze-ti kutatásokban teljes értékű munkaeszközzé válhasson, gondoskodni kell, hogy "intern" kiadvány jellege megszűnjék és az ÁKV jegyzékekben szerepeljen, továbbá minél előbb könyvtári forgalomba kerüljön. Ugy gondoljuk: ez az intimitás az oka annak, hogy könyvtárunk néhány jelentős kiadványa a hazai bibliográfiai kritikában teljesen, vagy majdnem teljesen visszhangtalan maradt. A nagyobbkörű publicitást szolgálta volna az is, ha nem csak a második címlap, de az értékes előszó németül is olvasható lenne.

Summa summarum: Hankiss és Berczeliné munkája könyvtárunk jelentős tudományos teljesítményeinek sorában foglal helyet. Bizunk benne, hogy ez a felismerés mindnyájunk közös könyvésze-ti élménye, s így a méltó elismerés sem marad el. [bp.]

- (1) HANKISS Elemér-BERCZELI A.Károlyné: A Magyarországon megjelent színházi zsebkönyvek bibliográfiája. XVIII-XIX.század. [Közrem.] (Jordáky Lajos). Bp. 1961. OSZK. Kossuth ny. 421 p., illusztr., 24 cm.

Bibliográfia

Chaucer, Geoffrey: Canterbury mesék. (The Canterbury tales.) (Ford. Benjámín László, FODOR ANDRÁS.) Bp. 1961, Európa, Kossuth ny. XIX, 578 l., 1 t. - 20 cm. /A világirodalom klasszikusai./

(Pálvölgyi Endre): Németalföldi tengerjárók. (Összeáll. --. Ford. Pálvölgyi Endre, ISZLAY ZOLTÁN.) Bp. 1961, Gondolat, Franklin ny. 274 l., 8 t. ill. térk.-19 cm. (Európai antológia. Németalföldi forradalom).

Walther von der Vogelweide válogatott versei. (Vál. és az utószót írta KERESZTURY DEZSŐ. Jegyz.: VIZKELETI ANDRÁS, [Bp.] 1961, M. Helikon, Kossuth ny. [Bp.] 196 l.

A magyarországi könyvkiadók, nyomdák és sokszorosítók jegyzéke és kötelespéldányszolgáltatásuk az 1960. évben. Összeáll. MEDREY ZOLTÁN. Bp. 1961, OSZK. 48 l.

TARDY LAJOS: Miért gyűjtök Gruziáról szóló könyveket? Veosernyj Tbiliszi. (Tbiliszi) 1962. jan. 24. sz.

Művészetre nevelés a családban. [kiad.a] Magyar Nők Országos Tanácsa [Bp.] - 24 cm. (1.) VARGHA BALAZS: (A gyerek és a könyvek.) - (2.) Nemeskürty István: (Szülőknék a filmről. Ill. Pap Klára). 1961, Athenaeum ny. 88 l., 8 t.

WINDISCH Éva, V.: Az Országos Széchényi Könyvtár könyvtárosai a reformkorban. Bp. 1961, Akad. ny. /Könyv.: Tanulmányok Budapest múltjából. 14./ /Az Országos Széchényi Könyvtár kiadványai 56./

KÖNYVTÁRUNK A SAJTÓ TÜKRÉBEN

Lapunk e számától kezdve rendszeres felsorolását adjuk azoknak a közleményeknek, amelyek könyvtárunkkal kapcsolatosan a hazai sajtóban megjelennek. Tájékoztatásnak és az események rögzítésének szánjuk e rovatunkat.

[1961. DECEMBER]

"KÖNYVKIADÁS A BÉCSI MAGYAR EMIGRÁCIÓBAN" (Galambos Ferenc) o. cikk utal arra a fogyatékoságunkra, hogy az emigrációs kiadványok csak hiányosan vannak meggyűjteményeinkben. (Valóság. 1961. 107-109.p.)

JANUÁR

"AZ ANTIKLERIKÁLIS IRODALOM NÉPSZERÜSÍTÉSE" címmel hirt ad a KMK és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kiadásában megjelent azonos című kiadványunkról. (Népszava. 1962.jan.4.sz.)

"ÚJ BIBLIOGRÁFIÁK" (H.E.) címen a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár bibliográfiai kiadványairól, s ezek között "Az antiklerikális irodalom népszerűsítése" o. közös kiadványunkról ad rövid ismertetést. (Népszabadság. 1962.jan.6.sz.)

"HÁROM UTMUTATÓ" címmel az előbbihez hasonló ismertetés. (Lobogó. 1962.jan. 10.sz.)

"NINCS SZABAD HELYÜNK, KÉREM ..." (-fedosz-) címmel képes riportot közöl könyvtárunk olvasótermeiről a vizsgaidőszak alkalmából. Képek: 1) Teljes teltház a Széchényi Könyvtárban. 2) Vajon megvannak-e a középkori történelemjegyzetek? 3) "Jól szeretnék vizsgázn!" - közli Margit, és amint a képen látható, meg is tesz mindent érte. 4) "Aki "zöldséget" [zöltségtermesztés] tanul. 5) Cigaretaszűnet - avagy a tanulásból is megárt a sok [Folyosói jelenet]. (Egyetemi Lapok. 1962.jan.19.sz.)

"AMIKOR A CAR TOKAJIT IVOTT" - Néhány soros hír Dr. Tardy Lajos munkatársunknak a sárospataki Rákóczi Múzeum kiadásában megjelenő, az egykori magyar-orosz kereskedelmi kapcsolatok történetéről szóló tanulmányáról. (Népszava. 1962. jan. 20.sz.)

"AZ UJJÁÉPÜLŐ VÁRBAN" (faludi) Képes riport arról, hogy milyen lesz és mely intézményeknek ad otthont az ujjáépülő Vár. Képek: 1) Az új kupola terve, 2) Az épülő vár látképe. (Hétfői Hírek. 1962.jan.29.sz.)

"VISSZAKERÜLNEK AZ EREDETI BUTOROK A FESTETICH KASTÉLYBA" - Az Egészségügyi Minisztérium a lap híradása alapján megállapította, hogy a Hévízi Reuma Kórházban olyan berendezési tárgyak vannak, amelyek a keszthelyi Festetich kastélyból kerültek oda. A butorokat a Helikon Könyvtár kapja meg. (Napló [Veszprém] 1962.jan.31.sz.)

FEBRUÁR

[C.n.] Néhány soros hír a zirci "Reguly Antal" könyvtárunk megjelenő "négyelvű prospektusá"-ról, és az ottani épület helyreállítási munkáinak vontatottságáról. (Napló [Veszprém] 1962.febr.9.sz.)

[C.n.] Néhány soros hír arról, hogy egy 1487-ben kiadott ősnymtatványt találtak a zirci "Reguly Antal" könyvtárunkban. (Új Ember.1962.febr.4.sz.)

SZAKSZERVEZETI ÉLETÜNK

hírdései

SZAKSZERVEZETI JEGYZŐKÖNYVEINKBŐL

VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ TAGGYÜLÉS

F.évi február 5-én választottuk meg alapszervezetünk új vezetőségét. Szakszervezeti bizottságunknak 13 tagja és 6 póttagja, a számvizsgáló bizottságnak 3 tagja és 1 póttagja van.

Szakszervezeti Bizottság: Belenosik Lajos (gazdasági felelős), Dr. Borsa Gedeon (munkamozgalmi felelős), Csép Attila (sportfelelős), Futala Tibor (munkavédelmi felelős), Dr. Gordon Miklósné (Társadalombiztosítási Tanács elnöke), Hoffer Rezsőné (szervezési felelős), Horváth Viktor (titkár), Kerekes Lórinoné (adminisztrációs ügyek), Milhoffer Alajos (bérfelelős), Sallai István (társadalmi elnök), Szabó Ervin (KISz összekötő), Vadász Ferenéné (oktatási felelős), Vargha Balázs (kulturális felelős) - Póttagok: Dr. Csapodi Csabáné, Dárdai Miklósné, Fogarasi Miklós, Gyulai Árpád, Mérei Róbertné, Dr. Vizkelety András.

Számvizsgáló Bizottság: Dr. Hernády Dénes (elnök), Mencsik Pál, Tóth Sándor - póttag: Bétsch Elemérné.

A K Sz Budapesti Bizottságának küldött-kögyülésére alapszervezeti küldöttként Horváth Viktor és Sallai István nyertek megválasztást.

SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG ÜLÉSEI

JANUÁR 30-I ÜLÉS - Az SzB megtárgyalta a vezetőségválasztó taggyűlésen tartandó titkári beszámoló téziseit és a taggyűlés előkészítésének teendőit. Az ülésen a Budapesti Bizottság képviselőjében Szegvári Zoltán vett részt.

FEBRUÁR 5-I ÜLÉS - A taggyűlés által megválasztott új vezetőség alakuló ülését tartotta. Ennek keretében történt meg a feladatkörök szétosztása is.

FEBRUÁR 12-I ÜLÉS - Az SzB az 1962. évi munkaterv összeállításának kérdéseit tárgyalta meg. Ismertetését külön beszámoló keretében adjuk. A Budapesti Pártbizottság VB-ának a budapesti szakszervezeti és KISz szervek együttműködésére vonatkozó határozata alapján az SzB. és KISz szervek együttműködésére vonatkozó határozata alapján az SzB-ben a KISz-ügyek képviselőjét Szabó Ervin, a KISz-vezetőség tagja, a munkamozgalmi bizottságban Iszlay Zoltán KISz-titkár, a kulturális munkabizottságban Fogarasi Miklós, sport-ügyekben Dán Róbert látja el.

BIZALMI ÖSSZEJÖVETELEK

FEBRUÁR 13 - Összbizalmi értekezletet tartottak. Hoffer Rezsóné szervezési felelős a febr. 12-i SzB-ülés munkájáról számolt be és aktuális kérdésekről (tagkönyvek ellenőrzése, butorvásárlási hitelakció, lengyelországi osere-utazások) adott tájékoztatást.

MUNKABIZOTTSÁGAINK ÉS MUNKAFELELŐSEINK NAPLÓJÁBÓL

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI TANÁCS

A vezetőségválasztó taggyűlésen megválasztott tanács febr. 9-én tartotta meg alakuló-ülését. Elnöke: Dr. Gordon Miklósné SZB-tag (KFKC 336-728), tagjai: Dr. Burián Ignácné munkásellátási ügyek (Olvasószolgálat, Főép. 33. mell.), Deli Györgyné segélyezési ügyek (Gyarapítási Osztály, Főép. 13. mell.), Dr. Komjáthy Miklós nőfelelős (Bibliográfiai Osztály, Főép. 28. mell.), Mérey Róbertné nyugdíj ügyek (Könyvfeldolgozó, Főép. 13. sz. mell.), Pozsony Endréné munkaegészségügy (Hirlaptár, Főép. 20. mell.), Tölgyesi Lászlóné üdülési ügyek (Könyvtárközi Kölcsönzés, 142-829)

Munkatervükből: Az üzemi étkeztetés rendszeres ellenőrzése (tisztaság, elosztás), az étkeзде felszerelésének kiegészítése, színvonalának emelése, az üzemi étkeztetésben résztvenni kívánók ügyeinek intézése; munkaadói és szakszervezeti segélykérések elbírálása (javaslattétel és kiutalás); nyugdíjasok ügyeinek intézése.

se; mentőládák ellenőrzése, beteglátogatások szervezése, betegséggel kapcsolatos szociális ügyek intézése; "nemzetközi nőnap", "nemzetközi gyermeknap", "fenyőfa-ünnepség", nődolgozók speciális kérdéseinek intézése; szakszervezeti kedvezményes és önköltséges utazások biztosítása; az SzTK kifizetőhely munkájának, valamint a táppénz kifizetések rendszeres ellenőrzése.

KULTURÁLIS MUNKABIZOTTSÁG

Febr. 10. -én tartotta alakuló-ülését. Vezetője: Vargha Balázs SzB-tag. Tagjai: Dr. Benedicty Róbert könyvtári tapasztalatszerék és tanulmányi utak (RRT, Főép. 31. mell.), Fogarasi Miklós kulturális rendezvények (Hirlaptár, Főép. 20. mell.), Dr. Hankiss Elemér irodalmi rendezvények (Szinháztörténeti Osztály, MÁV 261. mell.). Jenik Gyözőné közönségszervezés (GH, MÁV 263. mell.), Krause Eta szakszervezeti könyvtár (Nemzetközi Csere, Puskin 4. mell.) Ráduly Márta közönségszervezés (Közp. Katalógusok Osztálya, 135-420), Somkuthy Gabriella szakszervezeti könyvtár (Országos Gyarapodási Jegyzék), Dr. Tombor Tibor szakmai rendezvények (Várépitő Csoport 335-124)

Mit terveznek?

A szakszervezeti kulturális munka tervét két részben állítottuk össze. Az első részben szerepelnek azok a munkák, amelyek eddig is jól folytak, s bizonyára szépen fejlődni fognak a jövő évben is. A második részbe soroltuk azokat a terveket, amelyeknek megvalósítása a könyvtári dolgozók érdeklődésétől függ. Az egyes pontok felelősei mindnyájan azt vallják, hogy rajtuk nem fog mulni, ők mindent megtesznek a siker érdekében. S remélik, hogy a tagság is ezt a választ adja: "Rajtuk nem fog mulni!"

AMI MÁR VAN

Szakszervezeti könyvtár

Szakszervezeti könyvtárunk állománya folyamatosan gyarapodik, az olvasóforgalom is biztatóan fejlődik. A könyvtár folyóiratokat is beszerez. A folyóiratok választékát az érdeklődésnek megfelelően fogjuk kialakítani. Felelős: Somkuthy Gabriella-Krause Eta

Közönségszervezés

A színházak és hangversenyek jegyei továbbra is rendelkezésre állnak. Felmerült az az igény, hogy mozijegyeket is szerezzünk be, természetesen a nagyszerű "sorbaállós" filmekre. Megnézzük, hogy ez lehetséges-e, de nincs rá nagy reményünk. Felelős: Jenik Gyözőné -Ráduly Márta

Szakmai viták

Az elmúlt évben folytatott szakmai vitasorozatot tovább folytatjuk. Ezek a viták nemcsak a kulturális munka körébe tartoznak, hanem a hivatali munka fejlesztésével és az agitációs-propaganda munkával is kapcsolatosak.

Két témakör szerepel a viták tervében: A Széchényi Könyvtár kulturpolitikai és szakmai feladatai.

A könyvtártudomány és módszertan új eredményei itthon és külföldön. (Részben orosz, angol és német nyelven, magasabb foku nyelvyakorlásra.)

A szakmai viták tematikáját egyeztetni fogjuk az osztályokon folyó szakmai továbbképzéssel. Kérni fogjuk a főosztály- és osztályvezetőket, hogy a szélesebb érdeklődésre számottartó témákat utalják át a szakmai megbeszélések programjába. Felelős: Tombor Tibor.

AMIT TERVEZNEK

Tanulmányi kirándulások

Autobusz-utak szép tájak, műemlékek és könyvtárak megtekintésére. A kirándulásokra április-junius, illetve szeptember-október hónapokban kerül sor. Előjelentkezést illetve utvonal-javaslatokat már most is szívesen fogadunk. A pontos dátumot, utitervet és költséget idejében közölni fogjuk.

Tervezett utak: a) Telkibánya - Miskolc - Sárospatak b) Zirc-Nagyvázsony és a Balatonvidék más várai; c) Szeged-Békéscsaba. Felelős: Benedicty Róbert.

Irodalmi rendezvények

Szeretnénk megvalósítani az OSZK költőinek, íróinak, kritikusainak, versmondóinak és irodalombarátainak alkalmi irodalmi összejöveteleit. Kétféle összejövetel lenne: munkatársaink írásainak megvitatása és meghívott írókkal, kritikusokkal vitatkoznánk. - Felelős: Hankiss Elemér

Látogatások képzőművészeknél, muzikusoknál

A nagyszerű, de abbamaradt látogatásokat szeretnénk újra megkezdeni. A munkának ehhez az ágához nemcsak résztvevőket keresünk, hanem felelőst is, esetleg külön a képzőművészek, külön a muzikusok meglátogatásának megszervezésére. Felelősök: (?)

[A javaslatokat kérjük Vargha Balázshoz eljuttatni.]

Egyéb programok

Szeretnénk, ha tudós kutatóink klubdélután formájában beszámolnának kutatásaikról.

Tudnánk szerezeni érdekes, moziban nem látható tudományos filmeket. Ezeket esetleg a Szabó Ervin Kör helyiségében vagy más alkalmas helyen tudnánk levetíteni.

A kulturális bizottság első bemutatkozása a tervek szerint egy OSZK vidám-est lenne. Könyvtárunk humoristái már megkezdték az előkészületeket. Felelős: Fogarasi Miklós.

Mindezeknek az alkalmaknak az előkészítését megkezdtük. Ezt az előzetes tájékoztatást konkrét meghívások fogják követni. A bizottság tagjai számítanak a munkatársak segítségére, hogy ezek a tervek valóra válhassanak. - [VARGHA BALÁZS]

MUNKAMOGGALMI (SZAKMAI) BIZOTTSÁG

Alakuló ülésén a feladatokat és a későbbiekben kialakítandó munkatervet beszéltek meg. Vezetője: Dr. Borsa Gedeon munkamozgalmi felelős. Tagjai: Fügedi Péterné, Iszlay Zoltán, Sohneller Károly, Dr. Tombor Tibor. A bizottság munkájában (az eddigi gyakorlatnak megfelelően) Bereczky László, mint a könyvtár ujitási felelőse vesz részt. A bizottság munkatervének ismertetésére visszatérünk.

MUNKAFELELŐSEINK TERVEIBŐL

Bér ügyek - Rendszeres résztvétel a könyvtár bér— (bérmegállapítás, átsorolások, bércorrekciók) és nyelvpótlék-bizottságában; a könyvtár Egyeztető Bizottságában a titkári teendők ellátása, takarékosági mozgalmak szervezésében való részvétel, tervteljesítések ellenőrzése, elemző felmérés készítése a könyvtár bérhelyzetéről.

Oktatási ügyek - Rendszeres foglalkozás a szakszervezeti bizalmiakkal, kulturális, nemzetközi politikai kérdésekről megbeszélések szervezése, a szakmai továbbképzés terveinek ideológiai-politikai alapkérdések szempontjából való elemzése, megvitatásának rendezése.

Sport ügyek - Asztali-tenisz házi-verseny, sakkozók megszervezésére sakkverseny megrendezése, a röplabda-csapat újjászervezése, vasárnapi kirándulások (előtervek: Szurdokvölgy, Dobogókő-Dömös), esetleges osónak és fürdési lehetőség biztosítása.

Az 1962.évi munkaterv összeállítása most van folyamatban. Az SzB jóváhagyása után, lapunk következő számában a munkatervet teljes egészében ismertetjük.

MIT VÁRUNK AZ ÚJ SZB-TŐL?

A szakszervezeti választások után a Mikrofilm Osztály a megfiatalodott új vezetőségtől az alábbi problémák rendezését várja:

1) Támogassa a szakszervezet, hogy a dolgozók munkavédelme érdekében az Elektromos Művek által is kifogásolt helyzet a laboratóriumban megszűnjön és az áramút veszélyének csökkentése érdekében a szükséges műanyaglapokat a Gazdasági Hivatal mielőbb beszerezze.

2) A laboratórium dolgozóinak a vegyszerek feloldásához állandóan szükségük van jelentős mennyiségű melegvizre. Ezt jelenleg egy kis villanymelegítővel iparkodnak megoldani nem kielégítő módon. De a melegvizre munkavédelmük érdekében is állandóan szükségük lenne. A laboratóriumi munka során gyakran nyulnak hol a lúgos előhívókba, hol pedig a savas fixáló-oldatokba és más vegyszerekbe. Az ebből származható bőrbántalmak elhárítására gyakori melegvizes közöblítés lenne szükséges. Kérjük teljesítsék egy kisebb teljesítményű villanybojler felszerelése iránti kérésüket, mely hasonló munkahelyeken, de a könyvtáron belüli más üzemszínél is rendelkezésre áll.

3) A Mikrofilmtár dolgozóinak egyik legnehezebb problémája a fényképezésre kerülő nagymennyiségű könyvanyag mozgatása a távoleső gyűjteményekből. Dolgozóink koruk és egészségi állapotuk ellenére ezt a munkát évek óta igyekeztek becsülettel elvégezni. Az e téren más osztályoktól kapott segítség azonban kevés, és a munka érdekében nem elég rendszeres. Nyújtson segítséget az új szakszervezeti bizottság, hogy a mikrofilmtár anyagmozgatásának kérdését - szerves egységben az egész könyvtár anyagmozgatásának problémájával - sikeresen lehessen megoldani - a főosztályi tagozódás akadályai ellenére; hiszen mind a mikrofilmezési program megvalósítása, mind pedig a kutatók fényképezési kéréseinek teljesítése nem csupán a mikrofilmtárnak, hanem az egész könyvtárnak érdeke.

4) Nyújtson segítséget abban, hogy a Mikrofilm Osztály személyi problémái (a szükséges stabil létszám, a hosszú idő óta kinevezésre váró fiatal dolgozók státuszának rendezése) megoldást nyerjenek.

5) Támogassa a Mikrofilmtár Osztálynak azt az óhaját, hogy igen értékes gépi berendezéseinek állandó megelőző karbantartása, a munka zavartalan folyamatossága, a dolgozók munkavédelme és nem utolsósorban a gépek idő előtti tönkremenésének megakadályozása érdekében mielőbb megvalósuljon.

Mindennek reményében a mikrofilmtár dolgozói ígéretet tesznek arra, hogy terüket maradéktalanul teljesíteni fogják munkaidejük fokozottabb kihasználásával, munkájuk jobb megszervezésével és a takarékoság messzemenő figyelemmel tartásával. Igérik, hogy a szakszervezet óelkitűzéseit a politikai és kulturális munkában való részvételükkel segíteni fogják. - Babiczy Béla, Debulay Imréné, Pócsi Árpádné, Szalay Andorné, Szigeti Marianne, Szilágyi György, Tomcsányi Tamás a mikrofilmtár dolgozói.

SAKSZERVEZETÜNK KULTURÁLIS TEVEKENYSÉGÉRŐL

A szakszervezetek kulturális tevékenységének primer funkcióként való elismerése és hangoztatása ugyszólván dogma. E dogmát azonban most komoly veszély fenyegeti, igaz, egyelőre csak könyvtárunkban és pedig annak reakciójaként, hogy a tervezett kulturális program bizonyos területen nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Ez a terület a kulturális rendezvények területe. Ingadozó karakterű szakszervezeti tagok ennek láttán zavaros meditációkba boosátkoznak és efféléket sütnek ki: Lehet, hogy a szakszervezet nem jól fogta meg ezt a munkát, vagy esetleg

a tagság érdektelenségében van a hiba? Ezzel szemben határozottabb és gyorsabb észjárású tagok, akik nem szeretik a dolgokat komplikálni, kimondják a statáriális verdiktet: Ha nem járnak a tagok a rendezvényekre, akkor nyilván nincs is szükség ilyenekre. Es teljes mértékben igazat adnak azoknak, akik nem járnak. Végére is akkor és oda jár mindenki, moziba, színházba, muzeumba, vagy nyelvtanfolyamra, amikor és ahova akar. Lehetne ugyan ellenvetni, hogy ezt állítván összetévesztik a szórakozást a művelődéssel, de ez csak meddő okoskodás. Egy könyvtáros csak igazán nem szorul utmutatásra művelődési lehetőségek tekintetében, hisz ő maga minden kultúra letéteményese. Csak meg kell ismerkednie valamely irodalmi vagy művészeti alkotással és nyomban a legtökéletesebb kritikai szellem szűrőjén bocsájtja azokat tudatába. Nem igaz? Engedjük át - mondják ezek a radikálisok - a kollektív művelődés lehetőségét a fizikai dolgozóknak, azokra jobban rá fér. A könyvtárosság szerintük olyan szellemi hatalmat kölcsönöz mindenkinek, hogy bármely kulturális problémával egyedül is játszva megbirkózik. - [B.O.]

KISÉRELJÉK MEG MUNKAKÖRÜLMÉNYEINK MEGJAVÍTÁSÁT

A Központi Katalógusok Osztálya egyik részlegeként működik a külföldi könyvek Országos Gyarapodási Jegyzékének csoportja. Feladata havonként megjelenő jegyzékek szerkesztése az országba beérkező külföldi könyvek címeiről. Anyagát részben a Központi Katalógusnak jelentő könyvtárak címléírásai, részben az Állami Könyvtarjesztő Vállalat Könyvtárellátójához beérkezett és ott a csoport által központilag feldolgozott nyugati könyvek címléírásai adják.

Ez a munka természetesen: rohamunka, mert az anyagot sokáig visszatartani nem lehet. Igen mostoha körülmények között dolgoznak ott csoportunk tagjai, rendkívül szűk helyen, rossz világításnál, cementpadlón, néha fűtetlen helyiségben, melyet szellőztetni is alig lehet. A benti (Pollack Mihály-téri) munkahely is igen szerény, egy kis padlásfolyosón összezsufolva, telefon és mosdóhelyiség nélkül, több emelet magasságban a minimális szellőzési lehetőséggel dolgozik a csoport. Ugy gondoljuk, több figyelmet és megértést érdemelne csoportunk. Kérjük a Szakszervezeti Bizottságot, kísérelje meg helyzetünk és munkakörülményeink megjavítását. - [SZASZ MAGDA]

KIS EPIZODOK A SZAKSZERVEZETI NAGY GYÜLÉSÉRŐL

AZ ELSŐ FELSZÓLALÓ ÉS AZ ELSŐ TÁVOZÓ. Köztudomásu, hogy gyűléseinken mindig baj van az első felszólalóval. Kinos osend és sok-sok biztatás teszi próbára az idegeket, amíg az első felszólaló mindnyájunk megkönnyebbülésére jelentkezik. Ezután már megy minden, mint a karikacsapás. A most lezajlott szakszervezeti taggyűlésünk ugyan kivétel volt ez alól (vajon minek is köszönhetjük...?), de a szabály mégis csak az, ahogy fentebb mondtuk. Valahogy így vagyunk az első távozóval is. Ha az első távozó nagy tapintattal lábujjhegyen megtalálja az ajtóhoz vezető utat, a többi már magától "megy". Ez utóbbi alól ez a gyűlés sem volt kivétel. A hivatalosnak tekinthető öt óra után előbb egyesével, majd rövidesen csoportosan hagyták el a termet egyes türelmetlen tagok. Máskor a résztvevők ilyen fogyatkozása nem okoz különösebb bajt, de ezuttal elfeledkeztek arról, hogy választás is van és ehhez a jelenlevőknek egy minimális létszáma szükséges. Nem is maradt el a baj. Hála a türelmetleneknek, a kötelességtudó tagoknak csaknem egy órát kellett várakozniok a szavazás eredményének kihirdetésére, mert egy tucatnyi szavazat hiányzott az elfirt mennyiségből. Ne vegyék rossz néven az ismeretlen távozókat, ha ezért a lépésért, illetve "meglépésért" nem a legjobbat kívántuk nekik.

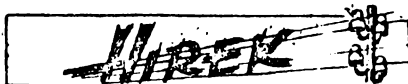
AKIK OKTATTAK, DE MAGUK NEM OKULTAK. A szavazatszedő bizottság annak rendje-módja szerint kioktatta a tagokat a választás technikai lebonyolításáról. Ez többé-kevésbé sikerült is és a választók tétovázás nélkül megtalálták az utat az urnához. Nem is lett volna semmi baj, ha a szavazatok összeszámlálásakor nem derül ki, hogy egy tucatnyi szavazat hiányzik a választás érvényességéhez. Peronyi dőbbenet után a szavazatszedő bizottság egyéb illetékesekkel folytatott rövid tanácskozás után hozzáfogott a mentőakcióhoz. Telefonok és futkosások a főépületben dolgozó ügyeltesekhez és persze felszólítás a jelenlévőkhöz: netán valaki elfelejtette leadni szavazatát. Nem is maradt el az eredmény. Már csak 8 szavazat hiányzott, majd 5, azután 3. Ujabb izgalmas percek következtek. Jaj, honnan vegyünk még 3 szavazatot. Vagy tiz pero telt még el és végre megszületett az utolsó 3 szavazat is. Pedig erre már nem is lett volna szükség, ha a szavazatszedő bizottság 3 tagja, élön az elnökkel nem feledkezik el arról, hogy bizony MAGUK SEM SZAVAZTAK. [BECK OSZKÁR a taggyűlés szavazatszedő bizottságának elnökkel

ILLETÉKESEK VÁLASZOLJÁK

A Híradó 1961. 11-12. számában közölt "SZÓT KÉRNEK A RAKTÁRI DOLGOZÓK" o. oikkal kapcsolatban a Gazdasági Hivatal a következőkről kívánja tájékoztatni a könyvtár dolgozóit:

1) A raktári dolgozók létszámának megfelelő fejlesztése érdekében eljártunk a Művelődésügyi Minisztérium illetékes szerveinél és mindent megtettünk annak érdekében, hogy a fejlesztés a kívánt mértékű lehessen. Sajnos azonban a Minisztérium támogatásával is az 1962. évre csak egy fő újabb létszám engedélyezését sikerült a Pénzügyminisztériumtól kieszközölni.

2) A munkaköpenyek kihordási idejének módosítása ügyében a Szakszervezeti Bizottsággal egyetértésben felterjesztést intéztünk a Művelődésügyi Minisztériumhoz és kértük, hogy egyes kategóriáknál a kihordási időt a Minisztérium az illetékes szervekkel egyetértésben csökkentse. A döntésről - mihamihami lehetséges - dolgozóinkat tájékoztatni fogjuk.

ÜDÜLÉS - Lapunk megjelenéséig az alábbi dolgozók nyertek üdülési beutalást: Kedvesményes üdültetés - BAKONYBÉL: Somogyi Andrásné (jan. 25-31), Herke Rózsa (febr.1-7); SOPRON: Burián Ignácné (jan.18-31)

A KÖNYVFELDOLGOZÓ OSZTÁLY tagjai febr. 13-án családias hangulatban ünnepelték meg NAGY KÁROLYNÉ huszonöt éves szolgálati jubileumát. A könyvtár vezetői, a pártszervezet és a Szakszervezeti Bizottság képviselőinek jelenlétében köszöntötte Pajkossy György főosztályvezető az ünnepeltet. Majd a hivatalos ünnepséget

kávés és sütemény mellett (a Szakszervezeti Bizottság figyelme) baráti beszélgetés követte. Az ünnepség előkészítésében az osztály dolgozói nagy szeretettel vettek részt. Külön kell megemlékeznünk Ábrahám Rafael művészi munkájáról, aki szellemes és találó rajzzal köszöntötte az ünnepeltet és juttatott neki maradandó emléket. [TÓKÉS LÁSZLÓNÉ]

LAPUNK E SZÁMÁBÓL Papp István "A könyvtártudományi szakkönyvtárról" c. írása és több más cikk, anyagtorlódás miatt kimaradt.

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS - A Kulturális Munkabizottság ápr. 21-24 napjain négy-napos autóbusturát rendez Északmagyarországra a következő útvonalon: Budapest-Ózd-Kazinobarcika-Miskolc-Boldogkővára-Vizsoly-Telkibánya-Széphalom-Sátoraljaiújhely-Sárospatak-Szerencs-Mezőkövesd-Gyöngyös-Budapest.

A tervezett program főbb pontjai: az Ózdi Vasmű megtekintése, fürdés Miskolc-Tapolcán a barlangfürdőben, a vizsolyi templom középkori freskóinak megtekintése. Telkibányán kirándulások, a széphalmi Kazinczy-Muzeum meglátogatása, Sárospatakon a Rákóczi-vár és a volt kollégiumi könyvtár megtekintése, Szerencsen a csokoládégyár, Mezőkövesden a Matyóház meglátogatása, Gyöngyösön pincelátogatás.

Turista elszállásolás Miskolcon, Telkibányán és Sárospatakon. Élelmezésről mindenki önmaga gondoskodik. Ápr.23-ra munkaidőkedvezményt biztosítunk, ápr.24-e az évi szabadság terhére számolandó el. A turán résztvevők megalakítják a Közalkalmazottak Szakszervezete turista szakosztályának helyi tagozatát.

Turavezető: Dr.Benedicty Róbert (Főépület, RRT), aki részletes tájékoztatást ad az érdeklődőknek.

Kiadja az ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR MSZMP SZERVEZETE ÉS SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGA. Megjelenik havonként. Felelős kiadó: Horváth Viktor. Szerkesztő-bizottság: Bánlányi Eva, Gombocz István, Hankiss Elemér, Horváth Viktor (szerkesztő), Szűcs Ilona, Vadász Ferenczné. Országos Széchényi Könyvtár Budapest VIII. Múzeum u.3. házi soksz. Lapzárta: 1962.febr.20. Megjelenik 400 példányban. Nyf.szám: 60/62.

